

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Joa Bergold

DATUM
2015-06-03

DIARIENUMMER
20150182

ERT DATUM
[F 11 Datum]

ER REFERENS
DS 2015:18

Socialdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över Patientrörlighet inom EES – vissa kompletterande förslag DS 2015:18

LO har givits möjlighet att yttra sig över departementspromemorian *Patientrörlighet inom EES – vissa kompletterande förslag* och vill komma med följande synpunkter.

LOs övergripande synpunkter.

När LO vid tidigare tillfällen yttrat sig över direktiv 2011/24/EU *Patientrörlighet inom EES* och fri rörlighet inom välfärdstjänster inom hälso-, sjukvård och omsorg har organisationen varit kritisk mot en utveckling där hälso- och sjukvård definieras som vilken vara som helst på marknaden. Nationella beslut om hur vård- och omsorg ska finansieras och organiseras måste respekteras och inte kunna utmanas av krav från EU-institutioner. Det finns enligt EUs upphandlingsregler möjlighet att säkerställa nationella riktlinjer för finansiering och organisering ska gälla, och dessa måste värnas. Rätten för vård- och omsorgsföretags vilja att expandera och ta marknadsandelar får aldrig gå före patienters rätt till god vård efter behov. Därför är LO fortsatt kritisk mot risken att direktivet pressar på mot en ökad marknadsutsättning av hälso- och sjukvårdstjänsterna.

LO vill, trots att det ligger utanför förslagets räckvidd, poängtera att hälso- och sjukvård inte går att likställa med vilken tjänst som helst på marknaden. Hälso- och sjukvård ska erbjudas efter behov och inte efter betalningsförmåga. Nationella erfarenheter visar att system med vårdval inom primärvården har fått segregeringseffekter i fråga om medborgarnas tillgång till vård. Därför är det viktigt att se till att utvecklingen av vårdvalssystem på europainivå inte går mot att utifrån kommande patienter tränger undan inhemska patienter med svagare betalningsförmåga.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Ett möjligt mer frekvent framtidsscenario kan vara att medborgare i länder med god betalningsförmåga köper vård för skattemedel från det egna landet i länder där vården är billigare. Risken finns att mottagarlandet prioriterar utifrån kommande patienter på ekonomiska grunder trots att det finns inhemska grupper med mer pressande behov. Utvecklingen av ett gränsöverskridande hälso- och sjukvårdssystem på europisk nivå får inte tas för intäkt för länder att inte bygga upp en tillräcklig nationell hälso- och sjukvård eller att principen om vård efter behov urholkas.

En rätt till specificerad faktura och kostnadsberäkning införs i Hälso- och sjukvårdslagen

Enligt direktivets syfte att underlätta för gränsöverskridande hälso- och sjukvård för patienter är det rimligt att kostnaderna för behandlingen tydligt framgår, för att underlätta för patienten att reglera ersättningen mellan de nationella systemen.

Departementspromemorian betonar att skattefinansieringen av svensk sjukvård, där patienter endast betalar en mindre vårdavgift, innebär att systemet inte är kalibrerat efter att redovisa enskilda specificerade fakturer. Arbetsgruppen gör emellertid bedömningen att förändringen kommer att gälla en begränsad grupp personer och därför inte kommer att skapa några större problem.

LO anser däremot att kravet på specificerade fakturor på den vård- och omsorg som gränsöverskridande patienter ska ha rätt att få kan vara svår uppnå utifrån det sätt som finansiering hälso- och sjukvård organiseras. På sikt kan andelen gränsöverskridande patienter komma att öka. Systemet med skattefinansiering och vårdavgifter bör upprätthållas. LO anser att arbetsgruppen borde gjort en fördjupad analys av vad en sådan förändring påverkar kommuners och landstings ansvar för och hantering av ekonomisk uppföljning.

Försäkringskassans prövning av ansökningar och ersättning utan onödigt dröjsmål.

Ändringarna innebär dels att Försäkringskassan vid prövning om ansökan om ersättning eller förhandsbesked bland annat ska beakta sjukdomens eller skadans karaktär och förväntade utveckling och patientens individuella omständighet. Försäkringskassans ska också betala ut beslutande ersättningar utan dröjsmål.

LO har inget att invända mot de förslagna kompletteringarna.

Information om att vårdgivare står under tillsyn av Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Det föreslås att det i Patientlagen införs en informationsbestämmelse som fastställer att vårdgivaren ska upplysa patienten om att verksamheten och dess personal står under tillsyn av IVO, samt om det register som IVO för över hälso- och sjukvårdsverksamheter.

LO har inget att invända mot de föreslagna kompletteringarna.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Joa Bergold